

Интервю
на генерал - майор Любчо ТОДОРОВ
командващ на Съвместното командване на силите
за вестник „Българска армия“
1 юли 2016 г.

- Господин генерал – майор каква е личната ви равностметка - успяхте ли за изпълните всички задачи, които бяхте поставили преди година, когато застанахте начело на СКС?

Поемайки длъжността, заварих един сглобен и работещ щаб, който е придобил необходимите оперативни способности за изпълнение на възложените му функции и задачи. Както знаете през 2011 година в резултат на реструктуриране на Съвместното оперативно командване и Щаба по поддръжката беше създадено Съвместното командване на силите, което вече 5 години се развива и усъвършенства. Бих желал да благодаря на всички генерали, адмирали и офицери работили преди нас в командването за неговото утвърждаване като интегриран щаб на оперативно ниво.

Изминалата 2015 година бе изпълнена с много предизвикателства, които продължават и през тази година. Щабът на Командването, заедно с подчинените ни военни формирования изпълниха много задачи по трите мисии на Въоръжените сили. Не е редно да ги разделям на важни и по-малко важни. Те се отнасят до цялостната дейност на Командването и подчинените военни формирования и ми дават пълното основание да се гордея с постигнатото. Сред нашата дейност можем да отличим поставената от политическото и военно ръководство на министерството на отбраната задача за организиране развърщането и дейността на Щабния елемент за интегриране силите на НАТО, чието официално отриване бе през септември 2015 година. Това беше изключително отговорна и трудоемка задача, в която водещата роля бе на Съвместното командване на силите.

Подготвихме и проведохме тристепенното КЩУ „Есен-15“, на което се отработиха въпроси, свързани с процеса на оперативно планиране в СКС, командванията на видовете въоръжени сили, определените щабове на бригади/бази, като резултатите от него показаха, че са усвоени процедурите и е постигната съвместимост на оперативно и тактическо ниво, при планиране и провеждане на съвместна операция.

Командването ръководи и организира многонационално съвместно компютърно подпомагано учение „BALKAN BRIDGES 2015“, през есента на миналата година. Учението се проведе с цел да подобри и повиши оперативната съвместимост на ВС на страните от Балканския регион и да провери способностите на мрежата за подготовка и учение на страните от югоизточна

Европа. Отработени бяха въпроси за подобряване и повишаване способностите на държавите от региона за адекватен отговор на всички рискове и заплахи, чрез тестване на потенциалната интеграция.

Осигурена беше логистичната организация и участието на декларираните военни формирования в учението на НАТО за демонстриране на способности «TRIDENT JUNCTURE 15» LIVEX в Испания.

СКС непрекъснато управлява и осъществява националния контрол на българските контингенти, участващи в 10 мисии и операции зад граница под егидата на НАТО, ЕС и ООН.

Командването успешно изпълни процедурата по сертифициране на необходимите военните формирования за участието им в мисия „Подкрепа на международния мир и сигурност“ през годината и планираните ротационни подготовки и обучения, съгласно Плана за българо-американската подготовка. Създадени бяха необходимите условия за съхранението на заповяданите количества оперативни и войскови запаси за Българската армия, както и извършване на регламентните работи на съхраняваните материални средства във военните формирования от състава на бригадата „Логистика“, а също така и транспортно осигуряване на формированията от БА и координиране преминаването през територията на страната на съюзнически и чужди въоръжени сили.

Организирано беше участието на група за комуникационно-информационна поддръжка от състава на националния мобилен комуникационно-информационен модул (DCM-F), в мисията на НАТО за подготовка, съветване и подпомагане „Решителна подкрепа“. Групата осигуряваше комуникационно-информационна поддръжка на щаба на мисията на НАТО в Кабул, Афганистан. В момента друга група от този модул участва в операцията „Active Fence“ в Република Турция.

Извършени бяха планирането и ръководството на операции за съдействие на структурите на МВР при извънредна ситуация вследствие на увеличен миграционен натиск на държавната граница. Своевременно и в пълен обем беше изпълнена задачата по организиране и осигуряване участието на техника и личен състав от Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната в динамичния показ на Дванадесетата международна изложба на отбранителна техника „Хемус 2016“. Така, че задачите бяха много, а равносметката на тяхното изпълнение е положителна.

- Какви са основните направления, по които предстои да работи СКС в близко бъдеще?

Безспорно едно от основните направления за работа ще бъде усъвършенстване подготовката за планиране и провеждане на съвместни операции. Това ще постигнем с участие в повече учения и щабни тренировки, както с военнослужещите от командването и подчинените формирования, така и с видовете въоръжени сили и нашите партньори от НАТО. Сериозен ангажимент

имаме и за осигуряване на мероприятията залегнали в плана за българо-американската военна подготовка и учения на полигон „Ново село”.

Ще продължи нашият стремеж за подобряване на дейността по формирането, непосредствената подготовка, осигуряването, сертифицирането, развърщането и управлението на контингентите от въоръжените сили за участие в операции и мисии извън страната.

Друго направление е планирането, провеждането на подготовката и ежедневната дейност в СКС и подчинените формирования. Актуализиране, усвояване и поддържане на плановете за действие при кризи, осъществяване на оперативното ръководство на дежурните сили и средства от БА за охрана на въздушното пространство, контрол на корабоплаването и защита на обекти от критичната инфраструктура.

Усилията ни са насочени за съхраняване на наличните и усъвършенстване на способностите на декларираните формирования от състава на Съвместното командване на силите, в областта на логистиката и комуникационно-информационната поддръжка за осигуряване на устойчива КИС при провеждане на операции.

Близка цел за нас е придобиване и развитие на способности за ефективна разузнавателна поддръжка на българските военни контингенти, участващи в операции и мисии зад граница. А също така и създаването на оперативен разузнавателно-информационен център, като звено за обработка, статистика и разпространение на информация, с времеви хоризонт да притежава първоначални оперативни способности до края на 2017 година.

- Напоследък, заради усложнената обстановка в нашия регион като че ли забравихме, че имаме контингенти зад граница. Как протича службата на българските воители в чужбина? Предстоят ли промени в участието ни в тези мисии?

Усложнената обстановка в региона не изключва решаването на една от основните задачи стоящи пред Съвместното командване на силите и произтичащи от ЗОВС, а именно осъществяване на национален контрол върху контингентите зад граница. Ежедневно се следи за тяхното състояние, всички те са осигурени с необходимите комуникации осигуряващи им връзка с близките и информация за обстановката в България. Периодически се провежда и видеотелеконферендна връзка с тях, като на някои от тях присъстват и членове на техните семейства. Като цяло мисиите, операциите и бойната подготовка са фокусът на нашата дейност и благодарение на постоянната и непрекъснатата ангажираност на офицерите от командването и щаба на Съвместното командване на силите поставените задачи се изпълняват успешно.

Приносът на българските военнослужещи зад граница е не само израз на българската ангажираност към процесите на мир и стабилност в глобален мащаб, но и грижа за собствената ни сигурност. Оценките за техния професионализъм и всеотдайност са изключително високи.

Участвалите в задгранични мисии военнослужещи придобиват голям опит за изпълнение на задачи по стандартите на НАТО при спазване приетите за конкретните операции Стандартни оперативни процедури. Офицерите участващи в тези мисии усъвършенстват своите познания свързани с процедурите по командване и управление в международна среда.

Участието в операции и мисии за подкрепа на международния мир и сигурност под егидата на НАТО, ЕС и ООН позволява да се изучава ефективно опита на коалиционните партньори и повишава оперативната съвместимост на Българската армия с тази на армиите от страните членки на НАТО. Всичко това се явява като основен катализатор за изграждане на оперативни способности, а това от своя страна влияе върху повишаване боеспособността на Българската армия.

Към настоящия момент Въръжените сили на Република България участват със **139 военнослужещи** в общо десет (10) мисии и операции зад граница под егидата на НАТО, ЕС и ООН, както следва:

1. В три (3) операции/мисии на НАТО, с общо 119 военнослужещи:

- В мисията на НАТО за подготовка, съветване и подпомагане „Решителна подкрепа” в Афганистан участва 31-ви български контингент, с общ състав 109 военнослужещи, (96 в Кандахар и 12 в Кабул) със структура Национален елемент, взвод за охрана, Екип от съветници и щабни офицери.

От началото на месец юли 2015 г. до средата на месец януари 2016 г., съгласно Решение 167/17/03.2015 г. на МС на РБ, Група от националния мобилен модул по КИС на НАТО (DCM-F), в състав 18 военнослужещи, осигуряваше комуникационно-информационната поддръжка на щаба на мисията „Решителна подкрепа” в Кабул. Същата изпълни успешно задачите си и се завърна на територията на страната без инциденти и произшествия.

- В операцията на Стабилизиращите сили на НАТО в Косово (КФОР) участваме с 10 български военнослужещи.

- В плаващия щаб на постоянната военноморска група на НАТО №2 (Standing NATO Maritime Group /SNMG2/) на борда на флагманския кораб на групата участваме с 1 офицер.

2. В шест (6) операции на Европейския съюз, с общо 17 военнослужещи.

- В операцията на ЕС в Босна и Херцеговина участваме с 10 военнослужещи.

- В мисията за наблюдение на Европейския съюз в Грузия участваме с 1 военнослужещ – военен наблюдател.

- Във военноморската операция на ЕС за възпрепятстване, предотвратяване и възпиране на пиратски действия и въоръжени грабежи край бреговете на Сомалия – Аталанта (Лондон, Нордууд) участваме с 1 военнослужещ.

- Във военнополицейска мисия в Афганистан – EUPOL участваме с 1 военнослужещ.

- В мисията на Европейския съюз, за обучение на силите за сигурност на Мали, участваме с един медицински екип в състав 4 военнослужещи. В тази мисия, от лятото на тази година, по искане на Р Франция, ще увеличим участието си един офицер на шабна длъжност, в щаба на операцията.

- В мисията Европейския съюз в централната част на Средиземно море EUNAVFOR „SOPHIA” участваме с 1 военнослужещ във Военния секретариат на ЕС в гр. Брюксел, Кралство Белгия.

3. В операцията на ООН по поддържане на мира в Либерия с 2 военнослужещи – военни наблюдатели.

Военнослужещите участващи в тези операции, изпълняват функционалните си задължения и поставените им задачи, съгласно длъжностните характеристики на заеманите от тях длъжности и установените за операциите стандартни оперативни процедури.

На този етап не се предвиждат промени във формата и задачите на мисиите ни в чужбина.

От първата операция по поддържане на мира в Камбоджа/UNITAC/ под егидата на ООН, приключила в далечната 1993 г. до сега в операции и мисии зад граница са участвали близо **20 000 военнослужещи.** /19 967/

От тях **928 военнослужещи са жени**, като в настоящия контингент в Афганистан има 22 и в Мали - 1 жена.

На всички военнослужещи - на тези които изпълняват дълга си тук в България и на тези, които са далеч зад граница бих искал да изкажа своето огромно благодаря за тяхната всеотдайност, професионализъм, непрекъснат стремеж за усъвършенстване, кураж и сили, с които те преодоляват трудностите във воинското ежедневие.

- Каква е оценката ви на все по-интензивното участие напоследък на български военнослужещи в учения на НАТО? Какво може да се направи още за нашите представители в подобни прояви от гледна точка на предварителната подготовка, логистиката, оборудването с модерно въоръжение, техника, екипировка?

Ученията на НАТО, в които участват военни формирования от БА, допринасят за повишаване на бойната подготовка на формированията и придобиване на практически умения и боен опит от военнослужещите. Активното и интензивно участие на български военнослужещи в такива учения, допринася за придобиване и повишаване на способности за адекватно реагиране срещу заплахи за сигурността на страната и при възникване на възможни кризисни ситуации от различен характер. Участието на български формирования и военнослужещи в ученията на НАТО става, както на територията на Република България, така и на територията на различни страни-членки на Алианса. За тази цел е заделен не малък ресурс от финансови средства от военния бюджет. Този ресурс е използван, както за повишаване на специалната и езиковата подготовка на военнослужещите, подобряване на осигуряването им в логистично

отношение, усвояването на новите образци бойна техника, въоръжение и екипировка, така и за модернизирание на инфраструктурата на учебните полигони на територията на страната. Разбира се може да се желае още повече по отношение на логистиката и оборудването с модерно въоръжение и техника на формированията от БА, за да могат те да изпълняват задачите си качествено и да са напълно оперативно съвместими с формированията от другите страни-членки на Алианса.

Участието на български военнослужещи и формирования в ученията на НАТО е в съответствие с желанието на Република България да бъде предвидим и надежден съюзник в приноса към колективната сигурност на НАТО.

През 2015 г. формирования от въоръжените сили на Република България участваха в общо 264 национални и 25 международни учения. Освен това съгласно Плана за съвместна българо-американска подготовка и учения през 2015г., военни формирования от Българската армия участваха в 82 съвместни тренировки, подготовки и учения, както на територията на нашата страна, така и в тренировъчните центрове на Силите на САЩ в Германия.

- Предстоят ли структурни и кадрови промени, трансформации на формирования в СКС?

Сериозни структурни изменения, както и трансформации в Съвместното командване на силите, съгласно „План за развитие на въоръжените сили до 2020“ не предстои да бъдат извършвани през настоящата година. Промените ще се изразят в реорганизация на три военни формирования, като тяхната численост няма да бъде променена.

- Има ли в СКС проблем с непопълнени места в строя и с недостиг на кандидати за тях?

Да, за съжаление има. Към момента некомплекта от военнослужещи в Съвместното командване на силите и подчинените му военни формирования е около 20%. Има недостиг на подготвени кадри от всички категории военнослужещи (офицери, сержанти и войници). Некомплекта от военнослужещи води до допълнително натоварване на останалия личен състав, полагане на труд извън нормалната му продължителност, който много трудно може да бъде компенсиран.

За попълване на част от войнишките длъжности е обявен конкурс, който предстои да се проведе през месец юли 2016 г. Съотношението на подалите документи кандидати за предстоящия конкурс спрямо обявените длъжности е 2:1, което предполага комплектоване на обявените длъжности с най-подготвените кандидати.

Недостигът от финансови ресурси не позволи да се обяви конкурс за всичките вакантни войнишки длъжности.

- Какви са посоките на модернизация в СКС? Какви новости в материалната част очаквате скоро да бъдат въведени на въоръжение в СКС?

Извършването на модернизация във военните формирования от СКС и контингентите участващи в мисии зад граница е наш приоритет. Основните ни усилия са насочени върху подобряване и постигане на пълните способности на декларираните формирования от състава на СКС по ЦС 2013 и на контингентите участващи в мисии. Естествено това е свързано с извършване на модернизация и въвеждане в експлоатация на нови образци техника и въоръжение. Източници за извършване на модернизацията са планираните в програмните меморандуми финансови средства за придобиване на въоръжение и техника за покриване на заложените способности, както и програмите на САЩ за чуждестранно военно сътрудничество за подпомагане в областта на сигурността „FMF”.

В тази насока със задоволство мога да споделя, че през миналата година в района на мисията в Кандахар, Афганистан по договор № J1-B-UAF по тази програма бяха придобити бойни бронирани машини MSFV „Commando Select”. Същите бяха приети на въоръжение, въведоха се в експлоатация и в настоящия момент се използват за изпълнение на задачите стоящи пред контингента в Афганистан. Проведено бе обучение на експлоатиращия личен състав.

През текущата година средствата за модернизация са по-малко от 1% от бюджета на СКС и разпределени основно за придобиване на лабораторна апаратура за единствената в БА акредитирана лаборатория за изпитания и анализ на качеството на специални течности и гориво-смазочни материали към в.ф. 24510-София. С доставката на тази апаратура ще бъде придобита способност за определяне процентното съдържание на синтетични и био-компоненти и сяра в горивата, което ще повиши качеството на контрола на приеманите за съхранение горива.

За следващия програмен период 2017-2022 г. са предвидени финансови средства за придобиване на техника за изпълнение на поетите ангажименти по пакета Цели за способности 2013. Планирано е закупуването на система за маркиране и контрол на товарите - GPS/AV. За нейното придобиване е необходимо допълнително финансиране, което ще бъде осигурено по линия на САЩ за чуждестранно военно сътрудничество за подпомагане в областта на сигурността „FMF”.

Част от наличната автомобилна техника, с която са комплектовани декларираните формирования по ЦС 2013 е оборудвана с бензинови двигатели, което затруднява в значителна степен осигуряването с гориво при евентуално участие на формированията в операции извън страната. В тази насока планираме поэтапното извеждане от експлоатация на техниката с бензинови двигатели и нейната замяна с нова с дизелови двигатели, както и придобиване на техника съвместима с техниката на партньорите ни от НАТО чрез участие в различни програми и инициативи.

- С какво пожелание ще поздравите хората от СКС за празника на командването – 1 юли?

Най-напред искам от името на ръководството на СКС да благодаря на личния състав от Командването и от подчинените ни формирования за положените от тях усилия през настоящата година за изпълнение на поставените задачи. Специално да изразя и нашата благодарност към командирите от всички нива във видовете въоръжени сили за съвместната работа и разбира се към военнослужещите от военните ни контингенти, участващи в операции и мисии извън територията на страната. На всички тях пожелавам здраве, лично и семейно щастие, жизнени сили и търпение, постоянство и упоритост в изпълнението на поставените ни отговорни задачи. И най-важното - бъдете оптимисти!